אימא תהני ליה שחיטה אמו. דוקא נקט בן ט' חי אבל מת לא בן ח' פשיטא דהוי ירך אמו שהיא טרפה ואע"ג דאמר באלו טרפות (גליל דף מח.) דולד טרפה לא הוי ירך אמו היינו לפי שהוא חי ואין חיותו תלוי באמו וא"ת והיכי ס"ל דמשום דרבי סבר לה כר"מ באותו ואת בנו דתהני ליה שחיטת אמו הא בכסוי הדם סבר לה כרבי שמעון וי"ל דבכל מילי סבר לה כר"מ דאשכחנא במרובה (ב"ק דף ע.) דסתם לן כר' מאיר בתשלומי ארבעה וחמשה:

פשיטא דאמר רב יהודה וכי ימות מן הבהמה כו'. והא דלא מייתי מתניתין דבהמה המקשה (גליל דף עב:) לא אם טיהרה שחיטת טרפה אותה כו' משום דהוה מלי למיפרך בן ח' חי יוכיח:

סלקא דעתך אמינא הואיל וא"ר שמעון מותר בהנאה. לא מלי למימרא שאמו טרפה והיא אותו ואת בנו וסד"א דכיון דפטור הוא אלו שחיטה היא כלל ולא מיטהרה מידי נבלה דאיכא למימר דלענין שאמו הוא דלא הויא שחיטה אבל לענין גופה הויא שחיטה לכך מייתי ראיה דאף לענין גופה שהחשב חולין בעזרה לאסור בהנאה לא הויא שחיטה:

אין והתנן רבי שמעון אומר כו'. משנה היא בפ' בתרא דתמורה (דף נג:) וממתני' דהכא דפטרינן חולין בעזרה מכסוי לא מייתי משום דלא נזכר בה ר"ש אלא וחכמים פוטרים ורבי קתני לה אבל ממתני' דמרובה (ב"ק דף ע.) דפטר רבי שמעון חולין בעזרה מארבעה וחמשה הוה מלי למידק דאי לא הויא דאוריתא הוה חייב כדמוכח התם בגמרא (דף עב:) שמא הכא בעי לאוכוחי דאסור בהנאה וה"ק מכלל דסבר רבי שמעון דחולין בעזרה אסורים בהנאה דאוריתא לכך לא מייתי ההיא דמרובה (שם דף ע.) דמהתם לא הוה מלי למידק איסור הנאה אלא איסור אכילה וא"ת ומאי קשה ליה דקא מתמה וסבר רבי שמעון חולין שנשחטו בעזרה דאוריתא וי"ל משום דאיכא בריתא בהאיש מקדש (קדושין דף מח.) דקאמר רבי שמעון דהמקדש בחולין שנשחטו בעזרה מקודשת ומכח ההיא דמייתי מוקי התם בטרפה ואין נראה דא"כ הוה ליה לאתויי הכא ההיא בריתא ולאוקמי בטרפה כדמוקי התם ונראה לר"ת דקש"ל הך מתניתין גופה דמייתי דקתני וכן חיה משמע דחיה הוי דרבנן מדקתני וכן וא"כ בהמה נמי דרבנן וקתני וכן משום דגזירון חיה אטו בהמה דאי מדאוריתא חיה נמי דאוריתא ומאי וכן ומשני אין והתנן כלומר ומעוגל המהיה גופה יש לדקדק שהיא דאוריתא דאי דרבנן הוי חיה גזירה לגזירה:

היינו דגזירון חיה אטו בהמה. בהאיש מקדש (שם דף מח.) מייתי נמי מהך מתניתין דסבר ר"ש דחולין בעזרה דאוריתא ואין מתריך שם כמו כאן ופירש ג] בקונטרי דדייק מדהויא בשריפה דאי דרבנן לא היה טעון שריפה ואי אפשר לומר כן דבהדיא מדקדק כאן מכח חיה וא"ת דהכא משמע דאפילו הויא דאוריתא הויא חיה דרבנן והתם מייתי קרא לאסור בהמה חיה ועוף ג] וי"ל דרבי שמעון פליג אהאיש בריתא ועי"ל דלא פליגי ונפרש כאן כפירוש הקונטרס דהתם ותשריפה קאי הכא דאי אמרת בשלמא דאוריתא בין בהמה ובין חיה ועוף היינו דגזירון הכא בחיה שריפה אטו בהמה אע"ג דבהמה גופה לא הויא בשריפה אלא גזירה אטו קדשים שילאו לאוכל שהם בשריפה ובחיה ליכא למטעי אטו קדשים ולא תשיבא גזירה לגזירה כיון דאסירא מיהא דאוריתא והויא כולה חדא גזירה אבל אי דרבנן אמאי חיה בשריפה:

סיפא

לא לכל אמר רבי מאיר. לא לכל הדברים אמר רבי מאיר שמה שחיטה כדמפרש דמודי ר"מ שאינה מתירתה באכילה ולקמן פריך פשיטא: **בן ט' חי.** דלאו ירך אמו הוא כולי האי ולענין שחיטה משתרי בשחיטת האם: **סד"א.** האי נמי נשתרי בשחיטת הטרפה: **קמ"ל.** דאינה מתירתה ובעי למשחטיה ושחיטת עצמו מתירתו כדקתי"ל (גליל דף עד.) דאדבעה סימנין אכשר ביה רחמנא בבן תשעה חי: **והא אמר ר"מ.** בפרק בהמה המקשה (גליל דף עד.): **בן שקועה.** אפילו היא כשרה טעון שחיטה: **לא גריעא.** הא דר' אבא אלא אלא משום דרבי סבר לה כר' מאיר באותו ואת בנו כדאמר לעיל: **וסבר לה כרבנן.** בבן פקועה דלא שמעינן ליה דפליג. מהו דתימא כיון דבן ט' הוא ושחיטת עצמו מתירתו אפילו לרבי שמעון כדקתי"ל בפרק בהמה המקשה (שם.) אדבעה סימנין אכשר ביה רחמנא הילכך אלו ירך אמו הוא לאיתסורי משום טרפות דידה ואימא לרבי דסבר ליה כרבי מאיר תהני ליה שחיטת אמו ולא ליבעי למשחטיה דהא שחוטה היא קמ"ל: **לא הטרפה.** כגון נחתכו רגליה טרפות הכיכר: **וגמלאה טרפה.** בבני מעיין: **מאיר בהנאה.** דשחיטה שאינה ראויה לאו שמה שחיטה ולא קרינא בהו חולין שנשחטו בעזרה דזביחה כתיב בהו (דברים יב) כי ירחק וזבחת בריחוק מקום אתה זובח כו' (קדושין דף מז:): **וסבר ר' שמעון חולין שנשחטו בעזרה דאורייתא.** מוזבחת כדפרשינן דקבעי שחיטה ראויה דאי א] רבנן וטעמא דאסירי משום דמאן דחזי דנשחטו בפנים סבר קדשים נינהו וחזי דקאכלי להו בחוץ ואתי למסרי אכילת קדשים בחוץ מה לי ראויה ומה לי אינה ראויה הא אתי לאתהנויי מקדשים פסולים: **אין והתנן.** בניחותא: **וכן חיה.** אע"ג דכולי עלמא ידעי דלאו קדשים נינהו: **היינו דגזרינן חיה אטו בהמה.** אטו שיפא נקט האי לישנא דהא ודאי מהיכא דאיתרבי בהמה א] בקדשים איתרבי חיה וה"ק אפילו לא כתיב בדין הוא דנגזור: **יאניבא.** תולעת האוכלת פסחים טיי"ם בלע"ז: **על כויתא דמיא.** מי המערה שהפסתן שם: **דמורה דמא.** יריח התולעת ויברח שמונת הוא לדם עוף: **והיכי עביד הכי.** דלא מכסי ליה: **ולריך לדם.** כגון זה: **חייב לכסות.** ולא יעשה ממנו לרבו: **כילד הוא עושה.** ויהא פטור מן הכסוי: **נוחרו.** תונקו: **עוקרו.** עוקר סימנים: **לא טרוף.** עשהו תחלה טרפה ואח"כ שחטו דתיהוי שחיטה שאינה ראויה: **לא טרוף א"ל.** רבי לר"מ: **זו היא שחיטתו.** ולריך כסוי: **כאשר צויתיך.** מכלל שנלטוה בעל פה הלכות שחיטה שהרי בתורה לא מלינו שלוהו:

לא לכל אמר ר' מאיר שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה מודה ר"מ שאין מתירתה באכילה ולא לכל אמר ר"ש *שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה מודה רבי שמעון שמטהרתה מידי נבלה אמר מר לא לכל א"ר מאיר שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה מודה רבי מאיר שאין מתירתה באכילה פשיטא טרפה בשחיטה מי מישתריא לא צריכא לשוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי סד"א הואיל דאמר רבי מאיר שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה תהני ליה שחיטת אמו ולא ליבעי שחיטה קמשמע לן ותסברא והאמר ר"מ בן פקועה טעון שחיטה לא צריכא דרבי סבר לה כר' מאיר וסבר לה כרבנן סבר לה כרבי מאיר דאמר שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה וסבר לה כרבנן דאמרי שחיטת אמו מטהרתו כיון דאמור רבנן שחיטת אמו מטהרתו תהני ליה שחיטת אמו ולא ליבעי שחיטה קמ"ל ולא לכל אמר רבי שמעון שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה מודה ר"ש שמטהרתה מידי נבלה פשיטא *דאמר רב יהודה אמר רב ואמרי לה במתניתא תנא °וכי ימות מן הבהמה מקצת בהמה מטמאה ומקצת בהמה אינה מטמאה ואי זו זו טרפה ששחטה לא צריכא לשוחט את הטרפה והיא חולין בעזרה דתניא *השוחט את הטרפה וכן השוחט ונמצאת טריפה זה וזה חולין בעזרה ר"ש *מתיר בהנאה וחכמים אוסרין סד"א הואיל וא"ר שמעון מותר בהנאה אלמא לאו שחיטה היא כלל אימא מידי נבלה נמי לא מטהרה קמ"ל אמר ליה רב פפא לאביי וסבר ר"ש חולין בעזרה דאורייתא היא א"ל אין *והתנן ר' שמעון אומר חולין שנשחטו בעזרה ישרפו באש וכן חיה שנשחטה בעזרה אי אמרת בשלמא דאורייתא היינו דגזרינן חיה אטו בהמה אלא אי אמרת דרבנן בהמה מאי טעמא דילמא אתי למיכל קדשים בחוץ *היא גופה גזרה ואגן ניקום ונגזור גזירה לגזירה רבי חייא נפל ליה יאניבא בביתניה °אתא לקמיה דרבי אמר ליה שקול עופא ושחוט על בוביתא דמיא דמורה דמא ושביק ליה היכי עביד הכי והתניא *°השוחט וצריך לדם חייב לכסות כיצד יעשה או נוחרו או עוקרו כי אתא רב דימי אמר צא טרוף אמר ליה כי אתא רבין אמר צא נחור אמר ליה למאן דאמר צא טרוף מאי טעמא לא אמר צא נחור וכי תימא קסבר *אין שחיטה לעוף מן התורה ונחירתו זו היא שחיטתו *והתניא רבי אומר °כאשר צויתיך מלמד שנצטוה משה על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה לא

שדרי נמי קדשים בחוץ: היא גופא גזירה. כלומר בחמת חולין בעזרה גזירה ואגן ליקום לגזור גזירה לגזירה. כלומר חיה אפו בהמה: יניבא פ"ר"ו בלע"ז. כלומר הפשתן היה במשרה בתוך המים ולשם הות ביה יניבא: על ביביתא דמיא. כלומר על המשרה: צא טרוף א"ל. כלומר עשה בה אחד מי"ח טרפות קודם שתשחטהו ואח"כ שהטהו דהו"ל שחיטה שאינה ראויה ואי אתה צריך לכסות: וכי תימא קא סבר אין שחיטה לעוף מן התורה ונחירתו זו היא שחיטתו. כלומר אם היה נוחר היה צריך לכסות ג) לא מיבעיא צא נחור: דיש שחיטה לעוף מן התורה. כלומר דלא אמרי' נחירתו זו היא שהיטתו ואם אתה נוחר אי אתה חייב לכסות אבל צא טרוף כו': קמ"ל דר' חייא בר אבא. כלומר דראת רבי דבריו של ר"ש בכסוי הדם דבעינן שחיטה ראויה: וכי תימא קסבר שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה. כלומר ואי טרוף אעפ"כ צריך לכסות דשחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה: ג) נראה דל"ל לא מבעיא לא מחור דלאו שחיטה היא כלל. כלומר דלא אמרי' וכו' אי אתה חייב לכסות דיש שחיטה לעוף מה"ת אבל לא טרוף וכו'.

[גליל ה. וש"נ]

[גליל ס. וש"נ]

[גליל עד. נקמן קכח זבחים סט:]

[קדושין מח.]

תמורה לג: קדושין מה

[שבת יח: ביצה ג. יבמות כח: וש"נ]

גליל כז: [תוספתא פ"ו ע"ס]

[גליל ד. וש"נ]

גליל כח: יומא עה:

עין משפט נר מצוה

יח א מיי' פ"ב מהל' שחיטה הל' ב סמג עשין סג:

יט ב (מיי' פי"ד שם) סמג עשין כד טוש"ע י"ד סי' כח סעיף יח:

שיטה מקובצת

ג) מהיכא דאיתרבי בחמה בקדושין (דף נו) אתרבי היה: ב) ופי' שם בקונטרס דדייק מדהויא:

גליון הש"ס

גמ' אתא לקמיה דרבי. עיין ירושלמי פרק ב' דמעשר שני:

הגהות מהר"ב רגשבורג

א) רש"י ד"ה וסבר ר"ש חולין וכו' שחיטה ראויה דאי רבנן: מלא רבנן ממקן וכ"כ מדרבנן: ב) ד"ה היינו דגזרינן חיה וכו' דאיתרבי בהמה בקדשים. מלא בקדשים דף נ"ז רע"ל ועי' ריעב"ל: ג) תוס' ד"ה היינו וכו' וי"ל דר"ש פליג אההיא בריתא. כ"כ עי' זבחים ס"ח ע"ל תוס' ד"ה אימר דאמר וכו':

רבינו גרשום

הכי נרסי' וסבר ר"ש חולין שנשחטו בעזרה דאורייתא כו'. כלומר דחזינן הכא השוחט טרפה חולין בעזרה ר"ש מתיר בהנאה. (כלומר) משום דטרפה הוה דלא חשובה שחיטה. אבל אי שחט חולין כשרה בעזרה ס"ל דאסורה בהנאה: בהמה מעמא מאי דלמא אתי למיכל קדשים בחוץ. כלומר דאי שרינן חולין בעזרה הוה קא

לא מיבעיא קאמר. רב דימי מודה הוא בגחירה דלא בעי כסוי אלא הכי אמר רב דימי דבלא טרוף סגיא וכל שכן בלא נחור: **אימא זו היא שחיטתו.** קא משמע לן לא נחור ורבי לטעמיה דאמר יש שחיטה לעוף מכאשר צויתיך: **ומי נפל יאניבא בביתניה.** דרבי חייא: **בני הגולה.** ללו אכסי כנסת הגדולה קאמר אלא בהנך דורות אחרונים קאמר שהתחילו לנקות בני ארץ ישראל ביינם ופשתנם מפני שנתקלקלו דורות ומשעלו מבני בבל לכאן שהיו חסידים פסקו כאן הזועות: **ונתנו חכמים עיניהם ברבי חייא וכניו.** שבזכותם בתתה טובה זאת. רבי חייא וכניו מבבל עלו כדאמרי' בשילהי פ"ק דסוכה (דף כ'): **זיקים וזועות ורעמים ורומות.** מפרש בברכות בהרואה (דף נט') דכולן לקללה: **זועות.** הארץ מזדעזעת: **רומות.** זעפא דאמרוביי"ל: **כדרב יהודה.** דאמר זכותא דאדיקי לאחריני מהני ולאו לדידהו בהאי עלמא: **חיינא בני.** הוא רבי חיינא בן דוסא וזימיו היה קול זה יולא: **די [לו] נקב חרוכין.** מתפרנס בלעבר ובלמוס: **מתני' ואחריס רואין אותן.** דאמרן ברים מכילתין (דף ב.) דשחיטתן כשרה אותן אחריס חייבין לכסות כדתנן לקמן (דף פז') שחט ולא כסה ולאחר אחר חייב לכסות: **פטור מלכסות.** וטעמא מפרש בגמ' דר"מ חייב ליה כגבלה גמורה: **וחכמים אוסרין.** שמא יפה שחטו והוא לה שחיטה מעלייתא: **שאינו סופג.** *דהתרלת ספק היא: **גמ' מאי שנא רישא דלא פליגי.** וליתייבו לכסות מספק: **סיפא אמרי בשרא הוא דלא מכעיא ליה.** הרואה שאין שוחטין בנו אחריו אין מבין שמשוס אותו ואת בנו הוא אלא אומר אינו צריך לכסר: **רישא נמי.** ליתייבוהו לרואה לכסות מספק ואפ"ה לא אתי למיכל מיניה דאמרי כסוי זה אינו אלא כדי לנקר חלבו: הכי גרסי' שחט באשפה מאי איכא למימר.ג] שחט באשפה הכל יודעים שהכשרו אלא לנקר הוא: ג] **אם בא לימלך.** לבית דין הרואה שחטו והדם מגולה ואמר כלום אני חייב לכסות ואנו אומרים לו כסה אומר בלבו שהיא שחיטה ואתי למיכל: **סיפא נמי בא לימלך.** מה אני לשחוט אחריהם אם בנו ואנו אומרים לו אסור הוא סבור שהיא שחיטה: **אלא רבנן.** אלו אכסי חייבי וברישא נמי פליגי: **לחומרא.** במלתא דספיקא אזלינן לחומרא: **מחייב.** מלקות דסבירא ליה ודאי נבלה היא והאוכלה לוקה: **מאי איריא רוב אפילו מיעוט.** מעשיהם מקולקלין ורובן מהוקנין הוה פשיטא לן דנבלה היא לר"מ דהא שמעינן ליה דחייש למיעוטא וסמוך מיעוטא לחזקה שבהמה זו בחזקת איסור אבר מן החי היתה עומדת ולא נודע לך שנשחטה: **ואיתרע ליה רובא.** תקון מעשיהם: **דתנן.** כי האי גוונא ל]: **שדרכו של תינוק לטפח.** ידיו בתפות שקרלים מלויים שם וטימא את העיסה שאנו רואין שנגע בה: **קסבר רוב תינוקות מטפחין ומיעוט אין מטפחין ועיסה זו בחזקת טהרה עומדת** סמוך

לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא צא נחור דלאו שחיטה היא כלל אבל צא טרוף אימא שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה וליבעי כסוי קמ"ל כדר' חייא בר אבא ולמ"ד צא נחור מ"ט לא אמר צא טרוף וכי תימא קסבר שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה והא *א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן ראה רבי דבריו של רבי שמעון בכסוי הדם ושנאו בלשון הכמים לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא צא טרוף דשחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה אבל צא נחור אימא *אין שחיטה לעוף מן התורה ונחירתו זו היא שחיטתו וליבעי כסוי קמ"ל כאשר צויתיך ומי נפל ליה יאניבא בביתניה והאמר רבין בר אבא ואמרי לה אמר רבי אבין בר שבא משעלו בני הגולה פסקו הזיקין והזועות והרוחות והרעמים ולא החמיץ יינם ולא לקה פשתנם ונתנו הכמים עיניהם ברבי חייא ובניו כי מהניא זכותייהו אעלמא אדידהו לא בדרב יהודה אמר רב *דאמר רב יהודה אמר רב בכל יום ויום בת קול יוצאת ואומרת כל העולם כולו ניזון בשביל חנינא בני וחנינא בני די לו בקב חרובין מערב שבת לערב שבת: **מתני'** *חרש שוטה וקטן ששחטו ואחרים רואין אותם חייב לכסות בינן לבין עצמן פטור מלכסות וכן לענין אותו ואת בנו ששחטו ואחרים רואין אותן אסור לשחוט אחריהם בינן לבין עצמן]רבי מאיר מתיר לשחוט אחריהן וחכמים אוסרים ומודים שאם שחט שאינו סופג את הארבעים: **גמ'** ורבנן מאי שנא רישא דלא פליגי ומאי שנא סיפא דפליגי רישא אי אמרינן חייבין לכסות אמרי שחיטה מעלייתא היא ואתי למיכל משחיטתן סיפא נמי כיון דקאמרי רבנן אסור לשחוט אחריהם אמרי שחיטה מעלייתא היא ואתי למיכל משחיטתן סיפא אמרי בשרא דלא מיבעיא ליה רישא נמי אמרי לנקר חצירו הוא צריך שחט באשפה מאי איכא למימר בא לימלך מאי איכא למימר וליטעמיך סיפא נמי בא לימלך מאי איכא למימר אלא רבנן אבולה מילתא פליגי ונטרי ליה לר' מאיר עד דמסיק לה למילתא והדר פליגי עילויה בשלמא רבנן לחומרא אלא רבי מאיר מאי טעמא אמר רבי יעקב אמר רבי יוחנן מחייב היה רבי מאיר על שחיטתן משום נבלה מאי טעמא אמר רבי אמי הואיל ורוב מעשיהן מקולקלים אמר ליה רב פפא לרב הונא בריה דרב יהושע ואמרי לה רב הונא בריה דרב יהושע לרב פפא מאי איריא רוב אפילו מיעוט נמי דהא רבי מאיר *חייש למיעוטא סמוך מיעוטא לחזקה ואתרע ליה רובא *דתנן תינוק שנמצא בצד העיסה ובצק בידו רבי מאיר מטהר וחכמים]מטמאין מפני שדרכו של תינוק לטפח ואמרינן מאי טעמא דרבי מאיר בתוספתא (שם) תינוק שנמצא עומד בצד קופה של בצק או בצד חבית של משקין רבי מאיר מטהר וחכמים מטמאין שדרך התינוק לטפח אמר רבי יוסי אם יכול לפשוט ידו וליקח ממא ואם לאו טהור ולא נקט הכא בצק בידו אלא לרבותא דר"מ דאפילו הכי תולין בחזקת טהור: סמוך

סיפא נמי כיון דאמרי רבנן אסור לשחוט אחריהם אמרי שחיטה מעלייתא היא. תימה דמשום גזירה דלמא אתי למיכל נבלה יש לי להתיר לאו דאותו ואת בנו מספק מה לי לאו דאותו ואת בנו ומה לי לאו דנבלה ולא דמי לרישא דפטרינן לכסות מספק דשב ואל תעשה בעלמא הוא ודלמא אתי למיכל ויש לומר דאי לאו דרוב מעשיהם מקולקלים לא היו פוטרים מלכסות משום גזירה דלמא אתי למיכל אלא אלא נחמיר להטעין כסוי אמרי' דפטור משום דדלמא אתי למיכל וכיון דרוב מעשיהם מקולקלין יש לנו להתיר נמי לשחוט אחריהם דלמא אתי למיכל:

מאי טעמא דר' מאיר הואיל ורוב מעשיהן מקולקלין. הקשה הר"ר שמואל מוורדין ורבנן מאי טעמייהו אם רוב מעשיהם מתוקנין א"כ יהא מותר לאכול משחיטתם ועוד השוחט אחריהם אמאי איט סופג ארבעים ואי פלגא ופלגא אם סמוך פלגא דמקולקלין לחזקה דעומד בחזקת איסור ואיתרע ליה מחצה דמתוקנים אם כן יהא מותר לשחוט אחריהם וגם יתחייבו על שחיטתן משום נבלה וי"ל דמספקא להו לרבנן אי רוב מעשיהם מקולקלין אי רוב מעשיהם מתוקנין והשתא לא מהניא חזקה מידי ולרבי מאיר פשיטא ליה דרוב מעשיהם מקולקלין ואם תאמר ואף על גב דרוב מעשיהם מקולקלין מ"מ רבי מאיר כיון דחייש למיעוטא אמאי לקי משום נבלה ואמאי מותר לשחוט אחריהם וי"ל דסמוך חזקה לרוב מקולקלין והוה ליה מיעוטא דמתוקנין מיעוטא דמיעוטא ומיעוטא דמיעוטא לא חייש רבי מאיר:

רוב תינוקות מטפחים. פי' בקונטרס מטפחים בהשפה אבל בעיסה ודאי נגע שהרי העיסה בידו וי"ל מפרש דרוב תינוקות מטפחים בעיסה דטיפות שייך באוכלים ומשקין כדאמרינן בע"ז בפרק רבי ישמעאל (דף מ:) אי שהיה מטפח ע"פ חבית וכן איתא בירושלמי בהדיא מפני שדרכו של תינוקות לטפח בעיסה אבל תינוק ודאי אמא דסתם תינוקות ודאי טמאים דאמרי' בתוספתא (דטהרות פ"ג) שסתם תינוקות טמאים מפני שנגעים בדות מגפפות ומנשקות אותם ור"מ דמטהר משום דאית לן למתני בחדש טהור שבא לשם ונטל מן העיסה ונתן לו כדי שלא יטמא העיסה וכי האי גוונא אמר במס' טהרות בפ"ג (מ"ז) לעיל מהך תינוק דהכא תינוק שנמצא בלב בית הקברות ושוטים בידו אע"פ שאין השוטים אלא ממקום הטומאה טהור שאני אומר אדם טהור נתן לו אע"פ שסתם תינוק טמא היינו ממגע ידה והתם טהור מטומאת מת קאמר אי נמי מיירי בתינוק שהוא טהור בודאי שהניחתו אמו מלובלב כדתניא (בתוספתא שם) תינוק שהניחתו אמו ובאה ומצאתו כמו שהוא טהור בד"א שהניחתו מלובלב הבית נקי טמא מפני שנגעים בדות מגפפות ומנשקות אותו ואף על פי שלא נמצא בצק בידו מטמאים חכמים דתניא

רבינו גרשום

והא [אמר] ר' חייא א"ר יוחנן כו'. הזיקין כוכבא דשביט כדמפרש בברכות (דף נח.): זועות. מירתת ארעא: רעמים. זו ברד שקורין טוגדיר"א: בינן לבין עצמן פטורים מלכסות. כלומר אם שחטו דאמרי' דקלקלו בשחיטתן ואינה ראויה השחיטה: מאי שנא רישא דלא פליגי כו'. כלומר ס"ש לענין כסוי דם דלא פליגי רבנן [דאם שחטו] בינן לבין עצמן פטורין מלכסות דלא חשובה שחיטה ולענין אותו ואת בנו אוסרין לשחוט אחריהן דחשובה שחיטה: רישא נמי אמרי לנקר חצירו הוא צריך. כלומר אע"פ שבני אדם מכסין דם שחיטה ששחטו בינן לבין עצמן לא אתי למיכל אחריהן דאמרי בני אדם מה שהוא מכסה אינו עושה משום ששחיטתו שחיטה אלא לנקר חצירו הוא צריך אינו רוצה שיהא דם בחצירו: סיפא נמי בא להימלך מאי איכא למימר. כלומר סיפא דקא פליגי רבנן ואמרי דאמר לשחוט אחריהן דאמרי אינשי בשרא דלא צריך ולא אתי למיכל משחיטתן: בא להימלך לבני אדם. שישאל לבני אדם אשחוט בנו אחריהם: מאי איכא למימר. אם לא ישחוט בשביל אותו ואת בנו אתי למיכל משחיטתן דאמרו בני אדם כיון דאינו שוחט אחריו ודאי שחיטתו שחיטה ואתי למיכל משחיטתו: והדר פליגי עילויה. כלומר כשם דפליגי רבנן אאותו ואת בנו דאמרי אסור לשחוט אחריהם כך פליגי אכסוי הדם דאמרי חייבין לכסות בני אדם הרואין את הדם: מאי איריא רוב מעשיהן מקולקלין אפי' מיעוט מעשיהם מקולקלים ורוב מעשיהן כשרים: סמוך מיעוטא דמקולקלין לחזקה. דבהמה בחייה בחזקת איסור עומדת ואיתרע לה רובא דכשרין ואינה חשובה שחיטה לדברי הכל ויהא טותר לשחוט אחריהם: ואם אמרו ספק טומאה לטהר. כלומר אם אזיל ר"מ אחר מיעוט לענין אותו ואת בנו שיאמר אם רוב מעשיהן מתוקנים ומיעוט מעשיהם מקולקלים שאין חשובה שחיטה ומותר לשחוט אחריהן: ספק טומאה לטהר. כלומר אם אזיל ר"מ אחר מיעוט לענין אותו ואת בנו שיאמר אם רוב מעשיהן מתוקנים ומיעוט מעשיהם מקולקלים שאין חשובה שחיטה ומותר לשחוט אחריהן: שהוא

עין משפט נר מצוה

כ א מיי' פי"ד מהלכות שחיטה הל' י טוש"ע י"ד סי' כח סעיף יז:

כא ב מיי' פי"ב שם הל' ד סמג לאוין קמב טוש"ע י"ד סי' מז סעיף ט:

כב ג מיי' פט"ז מהל' שלא מלות הטומאה הלכה ג:

שיטה מקובצת

ל] ר"ש מתיר לשחוט אחריהם. נ"ב עי' תוס' בכורות דף (כ' ע"א) [י"ח ע"ב]: ב] ה"ג שחט באשפה מאי איכא למימר בא לימלך מאי איכא למימר שחט באשפה הכל: ג] או בא לימלך לב"ר: ד] דתנן כי ה"ג בטהרות פ"ג הט"ד:

[לעיל פה.]

[לעיל ד. וש"נ]

תענית כד: ברכות יז:

[ל"ל דעבירה]

[לעיל ו. וש"נ]

[נדה יח: קדושין פ. עכרות פ"ג מ"ח]

סמוך מיעוטא לחזקה ואיתרע ליה רובא. וביבמות בפ' בתרא (דף קיט.) משמע דהוה ליה פלגא ופלגא וטעם דספק טומאה לטהר ואע"פ שבטומאה נמי איכא איסור אם היה תרומה מפרש רבינו חיים משום דתיובתא הוי דבר שאין בו דעת לישאל גמרינן מסוטה לטהר אפילו בדה"י ואע"ג דליכא חזקה כגון הכא דכי סמכינן מיעוטא לחזקה הוי פלגא ופלגא וא"ת אמאי קא"ר יוחנן בפרק עשרה יוחסין (קדושין דף פ.) דלרבנן עבו תיובתא כמו שיש בו דעת לישאל והא לרבנן בלאו הכי אתי שפיר דמטמו דלא חיישי למיעוטא ורובא וחזקה רובא עדיף וי"ל דרוב תיובתא מטפחין לא הוי רוב גמור ומשום דגרמה כאילו הוא רוב עשאוהו כמו שיש בו דעת לישאל ולהכי קא"ר יוחנן דאין שורפין עליו תרומה וקדשים ואי הוי רוב גמור אמאי אין שורפין כמו בהגהו דפרק כל היד (נדה דף יח.) דא"ר יוחנן בשלשה דברים הלכו חכמים אחר הרוב ועשאום כולהו לשרוף עליו כו' והתם נמי קאמר אי למעוטי הך תיובתא הא א"ר יוחנן חדא זימנא דאין שורפין עליו תרומה וקדשים והייטו טעמא דהתם הוי רוב גמור וא"ת למה ליה למימר לר"מ סמוך מיעוטא לחזקה בלא חזקה נמי הוא מטהר דכיון דחיים למיעוטא אם כן הוי ספק ויש לטהר כיון דהוי דבר שאין בו דעת לישאל וליכא למימר אף על גב דהוי ספק מ"מ לא גמרינן מסוטה לטהר אלא בפלגא ופלגא דהכי דמסוטה לא מילף מילף מדרב גידל דדרים (סוטה דף כט.) אשר יגע בכל טמא ודאי טמא הא ספק יאכל ומוקי לה באין בו דעת לישאל וי"ל דבלא חזקה נמי מהור ולא נקט סמוך מיעוטא לחזקה אלא לומר דחזקה לא הוית בהדי רובא דאי הוית בהדי רובא הוי מיעוטא דמיעוטא ולמאי דפריך לעיל בפ"ק (דף יח) לר"מ דלא חיים למיעוטא אלא מדרבנן להחמיר אתי שפיר דבלא חזקה לא הוה חיים למיעוטא לטהר אבל עם החזקה חיים למיעוטא מן התורה לכך מטהר:

(**ר'יאמרו** ספק איסור להתיר). וא"ת בפ' אין מעמידין (ע"ז דף נד:) אסר ר"מ גבינות בית אוויקי ומפרש טעמא בגמ' מפני שרוב עגלים שבאותה עיר נשחטים מיעוטא דמיעוטא דאיכא לגבינה חזקה היתר דמסייע לרוב *ומיהו איכא למיפרך מאי איריא רוב אפילו פלגא ופלגא נמי: **לחלק** מדמו נפקא. ואע"ג דבפרק אותו ואת בנו (נעיל דף עט.) מספקא ליה לרבי יהודה אי חושבין לזרע האב או לא הכא דאיצטריך לחלק הייטו *משום דשמא אין חושבין: **אסור** לכו למישתי. פירש בקונטרס וכן רבינו חננאל אם לא תברכו ברכת פרי הגפן אבל על ידי ברכת ברא פרי הגפן שרי למישתי קודם ברכת המזון והשתא מייתי שפיר דכי היכי דהב לן וגבריך הוי גמר ולריך לברך אם רוצה לשתות הכי נמי כסוי הוי גמר ולריך לברך על השחיטה וכן בערבי פסחים (דף קג.) מייתי ראיה מהך עובדא למאן דמברך אכסא קמא ואכסא דברכתא וכן בפרק כל הבשר (נקמן דף קז:) אמרינן דשמא מברך על כל פרוסה ופרוסה אין נראה לריך לברך בכל פעם בהמ"ז אלא ברכת המוציא ולא לריך לברך והא דאמר להו רב ייבא אסור לכו למישתי אע"פ שלא היה יודע אם רוצים לברך ברכת פרי הגפן תחלה מכל מקום היה מורה להם שלא יטעו ושתו בלא ברכה והא דאמר בערבי פסחים דבשלא הגיעו זקן או חולה כשהן יולאין טעונין ברכה למפרע וכשהן חוזרין טעונין ברכה לכתחלה התם עלה טובה קמ"ל דשמא יהאו הרבה עד שיהו רעבים ושוב לא יוכלו לברך ברכת המזון על אותה סעודה כדאמר בברכות (דף נא:) וכן משמע דלא הוית אלא עלה טובה דאם לריכין לברך ברכת המזון כשיגלאו א"כ כשיחזרו פשיטא דטעונין ברכה לכתחלה וא"ת דאמרינן בפרק כילד מברכין (שם דף מב.) רבה ורבי זירא אכלו סליקו תכא מקמייהו אייתו לקמייהו כו' רבה אכל אמר אנא אתכא דרים גלותא קא סמכי ורבי זירא לא אכל והשתא אמאי לא אכל כיון דלא בעי ברכת המזון אלא ברכה שבתחלה וי"ל דבאותו מאכל היה מעורב בו לחם והיה קשה לו לעיולי אם ידיו ולברך ברכת המוציא והא דתניא בתוספתא דברכות (פ"ד) בעל הבית שהיה אוכל קראו חבירו לדבר עמו אין לריך לברך למפרע הפליג לריך לברך למפרע וכשהוא חוזר מברך לכתחלה לא לאחר שהפליג קאמר דלריך לברך למפרע כדמשמע ליתנא אלא הפליג הייטו שקראו להפליג ולילך עמו רחוק ואינו יודע מתי יחזור לכך לריך לברך למפרע קודם שילא שמא יהא עד שיהא רעב וכן משמע בפרק שלשי (ביומא דף נ.) דאמר דיבר עם חבירו והפליג לריך עטילת ידים משמע אבל בהמ"ז לא לריך אלא עטילה והמוליא ומירי כשיצא לא ידע שיפליג ואין הלכה כאותה ברייתא אלא כרב חסדא דתניא כוותיה בערבי פסחים (דף קג.) דבדברים הטעונים ברכה לאחריהן במקומן אין לריך לברך אפילו ברכה לכתחלה לקבעיה קמא הדר והך ברייתא אתיא כרבי יהודה דמלריך שיניחו שם זקן או חולה: משנה

ומיהו לפי מאי דמסיק הכא אם אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק איסור להתיר א"ל מכל מ"מ כל"ל ומתק מ"ש בפנים ומיהו איכא כו'. מכל"מ ועי' רש"ל

שיטה מקובצת

ל] אם אמרו ספק טומאה לטהר. נ"ב עי' תוס' בכורות דף (כ') [יט] ע"א [ד"ה ר"י]:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה להלן וכו' משום דשמא אין מוששין. עי' בב"ק דף מ ע"ל ודף ס ע"ל:

[ע"ל דפריסים לעיל בפ' קמא יב. ד"ה ספק]

רש"ל מ"ז והד"ל הוא ועי' רש"ל ומהר"ם

ר"ל ומיהו לפי מאי דמסיק הכא אם אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק איסור להתיר א"ל כל"ל ומתק מ"ש בפנים ומיהו איכא כו'. מהר"מ ועי' רש"ל

בג א מיי' פי"ד מהל' שחיטה הל' ה טוש"ע י"ד סי' כח סעיף ט [וברב אלפס עוד בפ' עבדי פסחים קנז.]:

בד ב מיי' פי"ד מהל' ברכות הל' ח ועיין בהשגות וכ"מ סמג עשין כז טוש"ע א"ח סי' קעט סעיף ג:

[יבמות פד: מנחות נב.]

[ברכות לח: ע"ש כריתות כו. ע"ש]

ויקרא יז שם

פסחים קג.

רבינו גרשום

שהוא ספק איסור להתיר: הורה רבי כר"מ כו'. לענין אותו ואת בנו כר"מ דמתיר לשחוט אחריהם: הי מינייהו דאחריתא. כלומר אינו הוראה הורה באחרונה: לא שבקיתו לי דאישיילילה לסבא. כלומר לר' אבא בריה דר' חייא בר אבא: בין מרובה בין מועטת. כלומר בין [שחט] חיות הרבה בין שחט חיות מעט: או מיבעי לחלק. כלומר חיה או עוף דאמינא עד דשחיט חיה ועוף לא הוה חייב לכסות (בכיסוי) אותא או לחלק: לענין ברכה שאינו מברך אלא ברכה אחת. כלומר אע"ג דא"ר יהודה לענין כיסוי צריך לחלק לענין

לברך על השחיטה אינו צריך לחיה ועוף אלא ברכה אחת: ת"נ כיון דאיטפל לה לכיסוי כו'. כלומר דהיכא [אמר] דאע"ג דלענין כסוי צריך לחלק לר' יהודה מ"מ אינו צריך לברך על השחיטה אלא ברכה אחת שאם שחט חיה ואח"כ עוף מיפטר בברכה אחת אמאי כיון דאיטפל ליה לכיסוי דחיה דמי כמי שכיסהו ומפסיק הכיסוי בין ברכה דחיה לברכה דעוף וצריך לברך נמי על העוף קודם שישחוט דדחוינן ברב ייבא סבא: הכי

[ברכות לה. ד"ה אמר]

[יומא לט.]

[ברכות לה: ע"ש]

[ברכות לה: ע"ש כריתות כו. ע"ש]

**[ע"ל דפריסים לעיל בפ' קמא יב. ד"ה ספק

מיסתא וברוכי בהדדי לא אפשר. הלכך כי אמר הב ליברך נתנו דעתם לפסוק מלסתום אבל זה אע"פ שיודע שיכסה דם רלאמון לא הסיח דעתו מן השחיטה וכל שעתא זמן שחיטה היא לו אפילו בשעת כיסוי אפשר דשחיט בחדא ידיה ומכסי בחדא ידיה: **גמ' ואומר לבני ישראל.** בפרשת כסוי הוא: תורה אור **במה ששפך.** בידו: **ליתן לו.** מפני שהפסידו שכר ולקמן בעי שכר מצות מעשה או שכר הברכה: **ברכת המזון.** ד' ברכות הן ואיכא ארבעים זהובים ואי בתר מצוה אזלת *כו' חדא מצוה היא: **ה' לבאות שמו.** אלמא חדא הוא דברלאיכו: **נקוט לי זימנא.** הן לי זמן: **כי סוה בעי.** רבי מיבריך כשהיה רבי רוצה לסעוד: **אמרו ליה.** בני ביתיה ההוא לדוקי שקבעת לו זמן קלי אכבא: **אמר.** רבי על עצמו מקרא הזה: **ויתנו בצרותי רוש.** בסעודתי מותנין מרה: לבסוף אישתכח דלאו איהו הוא אלא לדוקי אחר הבא לבסרו על הראמון שעלה לגג ומת: **ארבעים זהובים.** שכר ארבע ברכות שעשה אחריהם* אמן: **נאותה משפחה.** של מבשר: **דאמר מר.** בחלו מליאות (ב"מ דף לא.) השב אפילו מאה פעמים משמע ותשיבם מפקיע לדרשא אחריתא הכא נמי וכסה מועבא משמע: **כתיב מיעוטא** לי הוה כתיב וכסה הוה משמע שיהא נכסה כל שעה ואפי' מאה זימנין אבל וכסהו מיעוטא הוא כסוי זה ותו לא: **פעור מלכסות.** דהא מכוסה ועומד הוא: **הא אידחי ליה.** מכסוי דהא כיסהו ונתגלה פעור מלכסות: **אין דיחוי.** אין אמרינן דחוי אלא מצוה וכי אמרינן דיחוי בפסול קרבן הוא דאמרינן: **חייב לכסות.** אף על גב דלא חזר ונתגלה: **מתני' נתערב ביין.** שהוא אדום ואין מראה הדם ניכר בו: **רואין אותו.** יין כאילו הוא מים ואם היה מראית דם ניכר במים כשיעור הזה חייב לכסות: **נתערב בדם הבהמה.** דלאו בר כסוי הוא ורובו דם בהמה:

משתא וברוכי בהדי הדדי לא אפשר. מכאן היה אומר הר"ר יוסי טוב שאם עמד מאכילתו והתפלל כשחוזר ובא לאכול צריך לברך ברכת המזון וליטול ידיו ולברך המוציא משום דמיכל ולצויי בהדי הדדי לא אפשר ואין נראה דלא דמי כלל משום דהכא הב ובריך הוי גמר דבר והוי הפסק וכן כסוי אי לאו דלאפשר בהדי הדדי אבל תפלה לא הוי גמר לסעודה דלאו אם צריך בסעודה על הרעמים לו אפילו בפה"ג ילטרך ליטול ידיו ולברך המוציא משום דמיכל וברוכי בהדי הדדי לא אפשר ובהדיא אמרינן בערבי פסחים (דף קג.) דאם היתה מקלת חבירים ועקרו רגליהן לילך לבהכ"נ כשהם חוזרין אין מטעונין ברכה לא למפרע ולא לכתחלה אף על פי שהתפללו בנתיים: **ומכסי** בחדא ידא. יש להסתפק אם סח בין שחיטה לשחיטה אם צריך לחזור ולברך כמו *גבי תפילין דאם סח בין תפילין לתפילין דמברך שתים לרש"י להניח על של יד ועל מצח על של ראש ולדברי ר"ת מברך על של ראש שתים לו שמא אין צריך לחזור ולברך כמו בתמצע סעודה שיכול לדבר וא"צ לחזור ולברך המוציא ומיהו אם אומר מעכון שחיטה כמו תביא עוף לשחוט לו הסכין פשיטא דאין צריך לחזור ולברך כמו (ברכות דף מ.) טול ברוך גביל לתורי ואם צריך לחזור ולברך כמו בתפילין אז אסור לדבר בין שחיטה לשחיטה כמו בתפילין כדאמר בהקומץ רבה (מנחות דף נו.) דעבירה היא בידו וחוזר עליה מעורכי המלחמה ואין ראיה מתפילין דהתם היא מצוה אחת ואין לו להפסיק אבל בשחיטה לו בני שחיטו לו בני שביק ליה ומ"מ נראה דאיסורא הוא להביא עצמו לידי לחזור ולברך כדמוכח בפרק אלו נאמרין (סוטה דף מא.)* דתנן טובל ס"ת וקורא בו אחרי מות ואך בעשור ובעשור שבחומש הפקודים קורא על פה ופריך בגמרא ונייתי ס"ת ונקרי ביה* ומשני ר"ל משום ברכה שאינה צריכה ונראה היכא דצריך לחזור

הכי השתא התם מישתא וברוכי בהדי הדדי לא אפשר הכא אפשר דשחיט בחדא ומכסי בחדא: **מתני'** **שחט ולא כסה וראהו אחר חייב לכסות כסהו ונתגלה פטור מלכסות כסהו הרוח חייב לכסות: גמ' ת"ר ושפך וכסה מי ששפך יכסה שחט ולא כסה וראהו אחר מנין שחייב לכסות שנאמר ואומר לבני ישראל אזהרה לכל בני ישראל תניא אידך ושפך וכסה *במה ששפך בו יכסה שלא יכסנו ברגל שלא יהיו מצות בזויות עליו תניא אידך *ושפך וכסה מי ששפך הוא יכסנו מעשה באחד ששחט וקדם חבירו וכסה וחייבו רבן גמליאל ליתן לו י' זהובים איבעיא להו שכר מצוה או שכר ברכה למאי נפקא מינה לברכת המזון אי אמרת שכר מצוה אחת היא ואי אמרת שכר ברכה הויין ארבעים מאי תא שמע *דא"ל ההוא צדוקי לרבי *מי שיצר הרים לא ברא רוח ומי שברא רוח לא יצר הרים דכתיב כי הנה יוצר הרים וברא רוח אמר ליה שוטה שפיל לסיפיה דקרא ה' צבאות שמו אמר ליה נקוט לי זימנא תלתא יומי ומהדרנא לך תיובתא יתיב רבי תלת תעניתא כי הוה קא בעי *מיברך אמרו ליה צדוקי קאי אבבא אמר ויתנו בברותי רוש וגו' א"ל רבי מבשר טובות אני לך לא מצא תשובה אויבך ונפל מן הגג ומת אמר לו רצונך שתסעוד אצלי אמר לו הן לאחר שאכלו ושתו א"ל כוס של ברכה אתה שותה או ארבעים זהובים אתה נוטל אמר לו כוס של ברכה אני שותה יצתה בת קול ואמרה כוס של ברכה שוה ארבעים זהובים אמר רבי יצחק עדיין ישנה לאותה משפחה בין גדולי רומי וקוראין אותה משפחת בר לויאנוס: כסהו ונתגלה: אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב**

אישי מאי שנא מהשבת אבדה *דאמר מר א] **השב אפילו מאה** פעמים אמר ליה התם לא כתיב מיעוטא הכא כתיב מיעוטא וכסהו: כסהו הרוח: *אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן לא שנו אלא שחזר ונתגלה אבל לא חזר ונתגלה פטור מלכסות וכי חזר ונתגלה מאי הוי הא אידחי ליה אמר רב פפא זאת אומרת אין דידוי אצל מצות ומאי שנא מהא דתניא השוחט ונבלע דם בקרקע חייב לכסות התם כשרשומו ניכר: **מתני'** *דם שנתערב במים אם יש בו מראית דם חייב לכסות נתערב ביין רואין אותו כאילו הוא מים נתערב בדם הבהמה**

או זהובים דבמלתא דלית בה חסרון כיס לא עבדינן שליחותייהו כדאמר בהתובל (ב"ק דף פד:) ואחד שעמד במקום חבירו לקרות בתורה פטור בלאו האי מצוה ואפילו תפס מפקינן מיניה משום דכולא חייבים בקריאת התורה וכן פירש ריב"ח ואפילו עמד במקום כהן דהא דדרשינן (נדרים דף סב.) וקדשתו לכל דבר שבקדושה ב] לפתוח ראשון ולברך ראשון אסמכתא היא* : **או** אדבעים זהובים אתה טוטל. שתיה לא שייכא לשכר ברכה אלא היה רולה לסלקו מברכת המזון לפי שהיה לדוקי ואע"פ אי לו ל' זהובים ה"ל למימר דהא איכא ברכת בפה"ג שלאחר בהמ"ז וי"ל דסבר כמ"ד בערבי פסחים (דף קג: ופס ל"ה נאו) דאין צריך לברך אכסא דברכתא אלא אכסא קמא ותו לא: **רואין** אותו כאילו הוא מים. בפ' התערובות (זבחים דף עח:) אמר דלאו רואין לדם קדשים קאמר אלא רואין ליין ולדם בהמה וחיה קאמר דרואין כאילו הוא מים כדפירש בקונטרס והקשה הר"ר שמואל מוורדו"ן דבפ' הקומץ רבה (מנחות דף כב.) מפרש טעמא דרבנן ור' יהודה מדכתיב ולקח מדם הפר ומדם השעיר גלוי וידוע שדם הפר מרובה מדם השעיר מכאן לטולין שאין מבטלין זה את זה ור' יהודה אומר מכאן למין במינו שאינו בטל והשתא היכי מוכח דאפילו מבטלין עולין זה את זה ומין במינו בטל הכא לא בטיל שאפילו היה דם הפר ג] היה מיכר אדמומית דם השעיר וי"ל דאם דם הפר היה מים לא יהיה בדם השעיר מראית דם גמור אלא יהיה דיהה מראהו ובטל כדאמרי' בפ' התערובות (זבחים דף עח:) דלי שיש בתוכו יין לבן וחלב ר' יהודה אומר רואין ליין וחלב כאילו יין אדום ואם דיהה מראיהן ד] (כסר אבל) דם לתוך מים לאשון בטל וא"נ אמרינן בפ"ה דע"ז (דף עב.) כי אתא רב דימי א"ר יוחנן המערה יין נסך מחבית לבור אפילו כל היום טולו אלאשון אשון בטל ובפרק בתרא דנדה (דף עא:) גבי דם תבוסה היכא דפסק אמרינן אשון הולך בלא הפסק אמרינן אשון בטל וקשיא דאמר בפרק הלוקח בהמה (בכורות דף כב.) הלוקח ליר מעם האדון משיקו במים וטהור ממה שנפסד לי רובא מיא ניהו סלקא ולי רובא ליר ניהו ליר לאו בר קבולי טומאה הוא ולי משום מיעוטא דמים דבליר בטלי ברובא וקאמר רב דימי בשם ריש

עין משפט נר מצוה

כה א מיי' פי"ד מהל' שחיטה הל' ט' טור שלחן ערוך סי' ל"ג סעי' ד' :
כו ב מיי' שם הל' ז' עושה"ע שם סעיף יא :
כז ג מיי' שם הל' טו עושה"ע שם סעיף ח :
כח ד מיי' שם הל' טז עושה"ע שם סעיף ו :
כט ה מיי' פי"ז מהל' מאכלות אסורות הל' יד סעי' עשין סד עושה"ע מ"מ סי' שפב טור י"ד סי' כח :
ל ו מיי' פי"ח מהלכות תפילין הלכה יד סעי' עשין עד עושה"ע מ"מ סי' רסו סעיף ב :
לא ז מיי' פי"ד מהלכות שחיטה הל' ז סעי' עשין סד עושה"ע י"ד סי' כח סעיף יא :
לב ח פ מיי' שם הל' ט עושה"ע שם סעיף י :

[מנחות לו.]

לג י מיי' פי"ד שם הל' ו סעי' עשין סד עושה"ע י"ד סי' כח סעיף יב :
לד כ מיי' שם עושה"ע שם סעיף יג ומיי' פ"ב מהלכות פסולי המוקדשין הלכה כב :

גליון הש"ס

גמ' דא"ל הסוא לדוקי לרבי מי שיצר כו'. עי' ברבינו יונה פ"ק דברכות דף ז ע"ב הכיא הטעמא מי שברא אור לא ברא חשך ומי שברא חשך לא ברא אור ע"ל שפיל לסיפיה דקרא פ' ונאמר בקרא דהתם לא כתוב בסיפא דקרא פ' ונאמר שמו ואולי דפ"ם הוא וא"ל לסיפיה דקרא כי אני ה' עושה כל אלה :

[וכן ביומא סא.]

[וכן ביומא פ.]

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמ' דאמר מר הסב. ל"ב עי' קרבן אהרן פ' אחרי דף קא"ל ע"ש : ב] תוס' ד"ה וחייבו וכו' לפסוק ראשון ולברך. ל"ב עי' מג"ל פי' ר"פ ס"ק ה: ג] ד"ה רואין וכו' אפשי' היה דם הפר מים היה ניכר וכו' כנ"ל: ד] בא"ד ואם דיהה מראיהן כסר. כאן הסר"ד ואח"כ מס"ד מגל וכו' ושייך לקמן ע"ב בגמ' :

[ועי"ע תוס' ב"ק נא: ד"ה וחייבו ומי' מג"ל פי' ר"פ ס"ק ד' סעיף דבר זה בנ"ע]

רבינו גרשום

הכי השתא התם מישתא וברוכי בהדי הדדי לא אפשר. כלומר וכיון דאמר הבו ליברך הפסיק הברכה בין ברכת היין שבירך תחלה ליין ששותה עתה ובעי לברך בתחלה על היין אבל הכא לא הפסיק הכיסוי של חיה לברכת שחיטת השוף קודם שישחטם דיכול לכסות דם חיה בתרא ידא ולשחוטם עוף בחדא ידא ושל חיה הארץ בונה ירושלים והטמיב: לטיברא. כלומר לתאריה: מ"ש מהא דתניא השוחט ונבלע דם בקרקע חייב לכסות. כלומר הכא נמי כיסהו הרוח אע"ג דלא חזר ונתגלה יהא חייב מלכסות: התם בשרשומו ניכר. כלומר מה דאמרי' נבלע דם בקרקע חייב לכסות בשרשומו ניכר אבל אין רישומו ניכר פטור מלכסות: נתערב ביין רואין אותו כאילו הוא מים. כלומר אם יש בו מראית דם חייב לכסות: נתערב בדם בהמה רואין

[ע"ז מז. [סוכה לג.]]

[כולהו]

[תוספתא פ"ו] שבת כב.

[ב"ק לא:]

[עיין בלחם המודות]

[סנהדרין לט. ע"ש]

[בעי' ליתא מיבריא וכן בפיה"מ שם]

ב"מ לא. (ב"ק מ)

[סוכה לג. [ע"ז מז.]]

מנחות כב. זבחים עז: